

Ion MADAN
1935-2008

Valeria Matvei

Bibliolog, bibliograf și profesor, doctor în istorie.

S-a născut la 31 mai 1935 în comuna Trușeni, județul Lăpușna. Se stinge din viață la 4 februarie 2008, la Chișinău.

A absolvit Facultatea de Istorie și Filologie (Secția limba și literatura română) de la USM (1958).

A efectuat stagii didactice la instituțiile de cultură din Sankt-Petersburg (1974), Moscova (1978) și București (1991).

În perioada 1958-1960 este angajat în calitate de colaborator literar la ziarul „Moldova socialistă”, apoi redactor, șef al secției de literatură și bibliografie națională, la Biblioteca de Stat „N. K. Krupskaja” (actualmente Biblioteca Națională a Republicii Moldova) (1960-1969).

A fost redactor-șef al Colegiului de redacție a repertoriului din cadrul Ministerului Culturii (1969-1970), apoi director adjunct pentru știință la Biblioteca de Stat din Chișinău (1970-1973). Din 1973 a activat în cadrul Universității de Stat din Moldova, unde a ocupat o perioadă funcția de director al Bibliotecii Științifice.

Timp de peste 35 de ani a fost implicat în procesul de instruire al bibliotecarilor din Republica Moldova, la început în calitate de lector la Facultatea de Biblioteconomie și Bibliografie a USM, mai târziu, după susținerea tezei de doctor în științe istorice (1974), a fost șef al catedrei de bibliografie (1974-1986). A activat în funcție de conferențiar universitar la Catedra biblioteconomie și asistență informațională a Facultății de Jurnalism și Științe ale Comunicării a USM (din 1993).

Inițiator al cercetărilor bibliologice în Republica Moldova, a predat cursuri de Istoria cărții și a bibliotecilor, Bibliografia națională, Activitatea patrimonială a bibliotecilor, Bibliografia științelor umanistice.

A publicat peste 370 de lucrări de valoare: monografii, dicționare, bibliografii monografice, studii, inclusiv: „Dimitrie Cantemir” (1973), „Cartea Moldovei Sovietice” (1975), „Книга, библиотечное дело и библиография Молдавии” (1984), „Dicționar rus-român de bibliologie și biblioteconomie”(1990), „Cartea Cărților în Moldova” (1991).

A lansat câteva bibliografii retrospective fundamentale: „Cercetările în domeniul științelor umanistice la Universitatea de Stat din Moldova (1974-1995)”, menționată cu Marele Premiu la Concursul Republican pentru cea mai bună

Lucrare Bibliologică (1996); „Cercetările în domeniul științelor chimice la Universitatea de Stat din Moldova (1946-1998)” (1998); „Cercetările în domeniul științelor biologice și agrochimice la Universitatea de Stat din Moldova (1946-1998)” (1998), „Istorie. Arheologie. Etnografie (1981-2001): Contribuții bibliografice” (2001).

A elaborat un șir de biobibliografii, contribuind astfel și la promovarea imaginii științifice a savanților din Republica Moldova : „Grigore Cincilei” (1998); „Dumitru Batâr” (1999); „Promotor al jurnalismului combatant: Dumitru Coval la 60 de ani” (1999); „Un savant cu har de povestitor: Victor Banaru (1941-1997)” (2001); „Un fecior demn al neamului: Gheorghe Rusnac la 60 de ani” (2002); „Stindard al limbii române: Profesorul Anatol Ciobanu la 70 de ani” (2004); „Un savant cu reputație mondială: Profesorul Aurelian Gulea la 60 de ani” (2006); „Cavaler al cunoașterii și dăruirii: Profesorul Mihail Revenco la 60 ani” (2006); „Poezia muncii științifice – savanta profesoara Aurelia Crivoi” (2006); „Aca demicianul Valeriu Rudic” (2007); „O familie de intelectuali basarabeni: Claudia Slutu-Grama, Dumitru C. Grama, Steliana Grama” (2008).

Este autorul unor lucrări ce țin de istoria și prezentul bibliografiei naționale, printre care: „Bibliografia literară a Moldovei în preajma mileniului trei” (1999); „Bibliografia basarabească în contextul culturii și spiritualității românești”; „Bibliografia istoriei” (2001); „Bibliografia artei”(2005); „Bibliologia basarabească din ultimii 10-15 ani” (2006).

A scris și despre bibliotecari, oameni de cultură, despre profesia de bibliotecar și despre carte: antologia „Elogiu cărții” (1984), „Biblioteconomia și bibliografia. Profesori și discipoli” (2000).

De asemenea, a semnat mai multe texte pentru „Calendar național”, fiind și membru al Colegiului de redacție (1993-2008).

A redactat, prefațat și recenzat lucrări biblioteconomice, bibliografice și bibliologice pregătite de Biblioteca Națională, Camera Națională a Cărții, de biblioteci științifice etc., inclusiv cele două volume de „Scrieri istorice” de Petru Ganenco (2001) și dicționarul biobibliografic „Scriitorii Moldovei în lectura copiilor și adolescenților” (ed. a 2-a, 2004).

A fost unul din fondatorii Asociației Bibliotecarilor din Moldova.

Mențiuni și distincții: Eminent al Culturii din RSSM (1967); Medalia „Pentru muncă excelentă” (1970); Medalia „Veteran al muncii” (1985); Om emerit al Republicii Moldova (1996); Premiul special pentru originalitate în cadrul Concursului Național „Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și știința informării” (2006).

În anul 2013 Ministerul Culturii al Republicii Moldova (actualmente Ministerul Educației, Culturii și Cercetării) a instituit Premiul anual „Ion Madan”, acordat pentru realizări deosebite în domeniul biblioteconomic și bibliografic.

A se vedea și articolele din „Calendar Național 2000”. – Chișinău, 1999. – P. 151-156; „Calendar Național 2005”. – Chișinău, 2004. – P. 152-153; „Calendar Național 2010”. – Chișinău, 2009. – P. 131-132; „Calendar Național 2015”. – Chișinău, 2015. – P. 205-206.

Bibliografie selectivă:

Madan, Ion. Academicianul Valeriu Rudic: biobibliogr. / Ion Madan ; USM, Inst. de Microbiologie și Biotehnologie a AȘM. – Chișinău: CEP USM, 2007. – 174 p.

Madan, Ion. Bibliologul, cercetătorul și patriotul Petru Ganenco (1934-1999) / Ion Madan. – Chișinău : BNRM, 2001. – 63 p. – (Bibliologi basarabeni).

Madan, Ion. Biblioteconomia și bibliografia Moldovei: Profesori și discipoli / red. resp. : Lidia Kulikovski. – Chișinău : USM, 2000. – 114 p.

Madan, Ion. Cavaler al cunoașterii și dăruirii: Profesorul Mihail Revenco la 60 ani: Biobibliogr. = The Knight of knowledge and devotion : Professor Mihail Revenco at his 60 th anniversary: Biobibliography / Ion Madan ; USM. – Chișinău: CEP USM, 2006. – 144 p.

Madan, Ion. Istorie, arheologie, etnografie : 1981-2001 : Contribuții bibliografice = History, archeology, ethnography 1981-2001 : Bibliographical contributions / Ion Madan ; red. resp. : Gheorghe Rusnac. – Chișinău : USM, 2001. – 480 p.

Madan, Ion. O familie de intelectuali basarabeni : Claudia Slutu-Grama, Dumitru C. Grama, Steliana Grama : triptic biobibliogr. / alcăt. Ion Madan ; Bibl. Municipală „Ovidius”. – Chișinău : Grafema Libris, 2008. – 304 p.

Madan, Ion. O fiică demnă a neamului : Tamara Isac la 70 de ani = A dignified daughter of her People Tamara Isac / Ion Madan ; Bibl. Naț. a RM ; Bibl. orășenească „Tamara Isac” din Criuleni. – Chișinău, 2002. – 58 p. – (Bibliologi basarabeni).

Madan, Ion. Omul sfințește locul: Profesorul Petru Gaugaș la 60 de ani / Ion Madan. – Chișinău : CEP USM, 2005. – 55 p. : fot.

Madan, Ion. Poezia muncii științifice – savanta profesoara Aurelia Crivoi : Biobibliogr. = La poesie du travail scientifique – La femme savant et professeur Aurelia Crivoi: Biobibliographie / Madan Ion. – Chișinău: CEP USM, 2006. – 138 p.

Madan, Ion. Poezia muncii bibliografice : Ion Șpac la 70 de ani / Ion Madan ; Bibl. Naț. a Republicii Moldova ; Bibl. Municipală „B. P. Hasdeu” ; Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova. – Chișinău, 2000. – 74 p. – (Col. „Bibliologica” – „Bibliologi basarabeni”).

Madan, Ion. Stindard al limbii române: Profesorul Anatol Ciobanu la 70 de ani : Biobibliogr. / Ion Madan. – Chișinău : CEP USM, 2004. – 142 p.

Madan, Ion. Un fecior demn al neamului – Gheorghe Rusnac : Biobibliogr. / Ion Madan ; Univ. de Stat a Moldovei. – Chișinău : CEP USM, 2002. – 149 p.

Madan, Ion. Un Om între oameni: Profesorul Petru Chetruș la 60 de ani / Ion Madan. – Chișinău : CEP USM, 2004. – 45 p.

Madan, Ion. Un savant cu har de povestitor : Victor Banaru (1941-1997): Biobibliogr. / Ion Madan ; red. : Ion Guțu ; Univ. de Stat din Moldova. – Chișinău : lului / Irina Digodi // Magazin bibliologic. – 2000. – Nr. 1. – P. 33-35.

Madan, Ion. Un savant cu reputație mondială: Profesorul Aurelian Gulea la 60 ani: Biobibliogr. = A famous scientist: Professor Aurelian Gulea at the anniversary of 60 : Biobibliography / Ion Madan ; USM. – Chișinău : CEP USM, 2006. – 214 p.

Madan, Ion. Bibliologia este via în care lucrez: Interviu cu I. Madan, bibliolog, prof. univ. / Ion Madan // Gazeta bibliotecarului. – 2005. – Mai (Nr 5). – P. 4-7.

Madan, Ion. Bibliologia este vocația mea... : Interviu cu bibliologul Ion Madan la 70 de ani de la naștere // Literatura și arta. – 2005. – 26 mai. – P. 7.

Madan, Ion. Închinarea adâncă în fața unor directori ai Bibliotecii / Ion Madan // Magazin bibliologic. – 2007. – Nr 2. – P. 131-136.

Madan, Ion. O fiică demnă a Basarabiei – Zamfira Mihail / Ion Madan // Literatura și arta. – 2007. – 21 iun. – P. 8.

Cheradi, Natalia. Protagonistul bibliologiei naționale : Ion Madan la 65 de ani / alcăt. : Natalia Cheradi. – Chișinău : Bibl. ASEM, 2000. – 75 p., fot.

Protagonistul bibliologiei naționale : Ion Madan: Biobibliogr. / autori : Claudia Slutu-Grama, Ion Șpac, Alexe Rău [et al.] ; alcăt. : Alla Iarovaia, Maria Vătă manu, Natalia Cheradi ; ASEM ; red. resp. : Silvia Ghinculov. – Chișinău, 2009. – 176 p., portr.; [Resursă electronică]. – URL : http://lib.ase.md/site/docs/publicatii/madan_fi nal.pdf (accesat : 2.10.2019).

Buluță, Gh. Madan Ion (31 mai 1935-4 febr. 2008) // Buluță, Gh. Bibliologi români: dicț. / Gh. Buluță, Victor Petrescu, Emil Vasilescu. – Târgoviște : Biblioteca. – 2011. – P. 144-145.

Digodi, Irina. Ion Madan sau profesiunea de credință a dascălului / Irina Digodi // Magazin bibliologic. – 2000. – Nr. 1. – P. 33-35.

Ghinculov, Silvia. A fost ceretător de elită în domeniul bibliologiei : [in memoriam Ion Madan] / Silvia Ghinculov ; Natalia Cheradi // Gazeta bibliotecarului. – 2010. – Nr 6-8. – P. 6-7 ; [Resursă electronică]. – URL : http://bnrm.md/files/publicatii/Gazeta_bibliotecarului_116-118.pdf (accesat : 6.09.2019).

Gologan, Larisa. Ion Madan sub semnul 75! : [in memoriam cercetătorul bibliolog] / Larisa Gologan // Gazeta bibliotecarului. – 2010. – Nr 6-8. – P. 8 ; [Resursă electronică]. – URL : http://bnrm.md/files/publicatii/Gazeta_bibliotecarului_116-118.pdf (accesat : 6.09.2019).

Harconița, Elena. Ion Madan / Elena Harconița // Confluente bibliologice. – 2008. – Nr 1-2. – P. 30-31.

Mihail, Zamfira. Omul din împărăția cărților / Zamfira Mihail // BiblioPolis. – 2008. – Nr 1. – P. 101-103 ; [Resursă electronică]. – URL : http://bibliopolis.hasdeu.md/in_dex.php?bpa=1640 (accesat : 6.09.2019).

Osoianu, Vera. O aniversare neîmplinită : [75 ani de la nașterea lui Ion Madan, cercetător, bibliolog : in memoriam] // Gazeta bibliotecarului. – 2010. – Nr 6-8. – P. 7-8; [Resursă electronică]. – URL : <http://clubbib.wordpress.com/2010/05/31/ion-madan-sub-semnul-75/> ; http://bnrm.md/files/publicatii/Gazeta_bibliotecarului_116-118.pdf (accesat : 6.09.2019).

Șpac, Ion. Ion Madan – cercetător de vocație al bibliologiei naționale / Ion Șpac // Magazin bibliologic. – 2000. – Nr 2. – P. 47-51.

Țurcanu, Nelly. În amintirea profesorului, cercetătorului și colegului Ion Madan / Nelly Țurcanu // Literatura și arta. – 2008. – 14 febr. – P. 7 ; 1 mai. – P. 8 ; Gazeta bibliotecarului. – 2010. – Nr 6-8. – P. 5-6 ; [Resursă electronică]. – URL : http://bnrm.md/files/publicatii/Gazeta_bibliotecarului_116-118.pdf (accesat : 6.09.2019).

Vieru-Ișaeu, Maria. Adevăruri bune despre regretatul Ion Madan / Maria Vieru-Ișaeu // Literatura și arta. – 2008. – 20 mar. – P. 7.